

pažnjom koja se traži od stručnog i osposobljenog člana posade za rukovanje odnosno napravom. Prilikom zapinjanja krmenog čamca u času spuščanja tužitelj je znao i morao znati kako će i na koji način postupiti da ne dodje do ugrožavanja i tjelesne povrede bilo njega samoga ili neke treće osobe, pa se stoga ima uzeti da je tužitelj polazući prilikom guranja čamca ruku na klizište doveo sam sebe u situaciju da bude povredjen.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 25.XII 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Djuro Vranešić

Povreda člana posade pomorskog broda - Brodarova odgovornost - Brodar odgovara po načelu pretpostavljene krivnje - Da bi se oslobodio odgovornosti za člana posade, brodar mora dokazati da povreda nije nastupila njegovom krivnjom ni krivnjom osoba za koje on odgovara - Brodar se ne može pozivati na višu silu kao uzrok potonuća broda koji je doveo do povrede člana posade, ako se ustanovi da su u vrijeme potonuća broda vladale takve meteorološke prilike kojima je potonuli brod, da je bio pravilno nakrcan, mogao odoljeti

Tužitelj je član posade pomorskog broda, a tuženik je brodar. Tužitelj navodi da je bio član posade tuženikovog broda u vrijeme kad je taj brod potonuo i da je on jedva ostao živ, pa traži da mu brodar nadoknadi štetu. Brodar se brani navodima da je do potonuća došlo višom silom, dakle iz razloga za koje on nije odgovoran.

Sud je stao na stajalištu da je brodar odgovoran i to iz slijedećih razloga:

Ocjenjujući osnovanost tužiteljeva zahtjeva sud je prethodno morao riješiti pitanje odgovornosti tuženoga za predmetnu nesreću. Naime u smislu člana 23. Zakona o posadi brodova Jugoslavenske trgovačke mornarice (Službeni list SFRJ broj 8/1965) za nastalu štetu zbog tjelesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar, ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivnjom ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara. U smislu člana 23, stav 2. brodarova krivnja pretpostavlja se dok se ne dokaže protivno, ako je tjelesna povreda ili smrt nastala uslijed brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije ili požara ili u vezi s nekim od tih događaja.

Obzirom na takav propis zakona u ovom slučaju osnovanost tužiteljeva zahtjeva zasniva se na pretpostavljenoj brodarovoj krivnji, pa je brodar u takvom slučaju dužan dokazati da do brodoloma nije došlo njegovom krivnjom ili krivnjom osobe za koju on odgovara.

Ovo u toku spora tuženi nije dokazao. Iz provedenih dokaza kao i dokumentacije koja je u toku spora podnesena, te utvrđenih činjenica i okolnosti pod kojima je tuženikov brod m/b "Tisa" plovio i konačno stradao, tj. potonuo dana 13.X 1965. očito je da do brodoloma nije došlo uslijed djelovanja okolnosti za koje tuženi ne bi odgovarao, tj. uslijed djelovanja više sile.

U toku spora tuženi tvrdi i dokazuje pozivajući se na isprave, a napose na stanje vremenskih prilika u kritičnom periodu i to na izvještaj Hidrometeorološkog zavoda, pomorski sektor Split broj 04-839 od 26.XI 1965, i na meteorološke podatke Nacionalne meteorološke službe stanice u Timpaki od 22.X 1965.

Za ocjenjivanje okolnosti kakve su vremenske prilike vladale u času potonuća broda sud je uzeo kao mjerodavnu ocjenu potvrdu Narodne meteorološke službe Meteorološke stanice u Timpaki od 22.X 1965. Iz ove potvrde slijedi da je 24 satno vrijeme 13.X 1965. teklo pod niže naznačenim vremenskim prilikama i to:

- 1) oblaci: čitavo 24-satno vrijeme malo oblačno,
- 2) vjetrovi: za vrijeme od 0, 05, 08 sati tiho, za vrijeme 11, 14, 17, 20, 23 sjeverni (prohladan i snažan) od 20 - 25 čvorova ili 5 - 6 bofora,
- 3) vidljivost: čitavo 24-satno vrijeme od 15 - 30 km.

Iz ovog izvještaja o vremenskim prilikama, a koji je izvještaj podnio sam tuženi komu sud nema razloga da ne vjeruje, jer se radi o službenom izvještaju o vremenskom stanju Meteorološke stanice, slijedi da vremenske prilike na području u kome je potonuo brod "Tisa" i u vrijeme kad se brod nalazio na odnosnom sektoru nije bilo orkanske prirode koje bi uzrokovalo potonuće broda kao što je m/b "Tisa", pod okolnostima normalnog stanja broda. Prema tome sud ne može prihvatiti tužiteljevu tvrdnju da je do potonuća broda došlo uslijed više sile i bez brodarove krivnje, odnosno krivnje osobe za koju brodar odgovara.

G.B.